

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/143 van 15 december 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Ondersteuningstoeslag – Cumulverbod – Fout van de uitbetalingsactor – Rekenschap geven

De verzoeker gaat niet akkoord met de beslissing van de uitbetalingsactor tot terugvordering van de ondersteuningstoeslag (OT), gebaseerd op het cumulverbod van de ondersteuningstoeslag enerzijds en de inkomensvervangende tegemoetkoming/integratietegemoetkoming (IVT/IT) anderzijds zoals opgenomen in artikel 8, 14° van het Besluit Ondersteuningstoeslag van 2022. De gemachtigde werpt in het verzoekschrift op dat het gezin na de eerste betaling telefonisch contact opnam met de uitbetalingsactor en dat hem werd meegedeeld dat hun zoon wel recht had.

Op basis van de toelichting van de uitbetalingsactor stelt de Geschillencommissie vast dat het in casu om een technische fout ging in het betalingssysteem dat de uitbetalingsactor dient te gebruiken. De Geschillencommissie stelt vast dat er aldus sprake is van een fout van de uitbetalingsactor, zoals voorzien in art. 92 van het Groeipakketdecreet.

Gelet op het feit dat de verzoeker, bij de eerste betaling ingelicht werd over de voorwaarden om de OT te ontvangen - in deze brief staat duidelijk vermeld wanneer er geen recht kan zijn op de OT - , doet de Geschillencommissie besluiten dat hij wel degelijk op de hoogte was zowel van het niet openen van het recht op de OT als men een basisondersteuningsbudget (BOB) ontvangt (wat in wezen immers dezelfde toeslag betreft), als van de impact van de ontvangst van een IVT op het recht op een OT voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

De Geschillencommissie kan het volste begrip opbrengen voor het ongenoegen dat verzoeker heeft ervaren doorheen het ontstane geschil, aangezien hij steeds in eer en geweten heeft gehandeld met de bedoeling geen onverschuldigde betalingen te creëren. Echter is het basisprincipe van het burgerlijk recht en het Groeipakketdecreet (cf. supra) steeds om alle onverschuldigde betalingen terug te vorderen aangezien het gaat om gelden van de sociale zekerheid die niet kunnen toekomen aan wie er geen recht op heeft en ook niet dubbel kunnen betaald worden. Slechts uitzonderlijk wordt er niet teruggevorderd wanneer er sprake is van een fout van de uitbetalingsactor en de sociaal verzekerde er zich geen rekenschap kon van geven dat de betaling niet verschuldigd was.

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering ontvankelijk doch ongegrond is.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/143

15 december 2023

REPERTORIUMNR. GC/23/A0330

INZAKE : ..... , wonende te .....

- Verzoeker -

In het kader van deze procedure vertegenwoordigd door zijn vader, de heer ..... , wonende te .....

- Gemachtigde -

TEGEN :

.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop

Gelet op het verzoek dat namens verzoeker door de gemachtigde werd ingediend per e-mail d.d. 4 september 2023 bij de Geschillencommissie Groeipakket¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 14 augustus 2023;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 4 oktober 2023 waarbij aan verzoeker werd meegedeeld dat het verzoek ontvankelijk is;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen mondeling konden verdedigen op de zitting van 15 december 2023 of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde konden laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoeker noch de verwerende partij op de zitting van 15 december 2023 zijn verschenen of zich hebben laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak

Verwerende partij betaalde het Groeipakket voor ..... (°2002) aan zijn moeder ..... tot 31 januari 2023. Omdat ..... op 4 januari 2023 alleen ging wonen, werd hij vanaf februari 2023 begunstigde voor zichzelf en werd het Groeipakket verder aan hem betaald.

Vanaf 1 januari 2023 werd het basisondersteuningsbudget (hierna BOB), voor kinderen en jongeren omgevormd tot de ondersteuningstoeslag (hierna OT). Het BOB was voor kinderen en jongeren tot 31 december 2022 onderdeel van de Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) en werd tot die datum uitgekeerd door de zorgkas waarbij het kind of de jongere is aangesloten.

De OT werd vanaf januari 2023 als nieuwe toelage toegevoegd aan het Groeipakket onder de pijler 'andere toelagen', zoals voorzien in boek 2, deel 3 Groeipakketdecreet van 2018 en wordt betaald boven op de zorgtoeslag.

De overname van de OT van de zorgkas gebeurde in dit geval in het oorspronkelijke bijslagtrekkende dossier 100.163.487 en werd gecodeerd als 'Vrijwillige overstapper'. Deze (uitzonderings-)categorie wordt gebruikt voor kinderen en jongeren die geen OT maar een BOB blijven ontvangen, zij maken die overgang op vrijwillige basis.

Bij de opstart van het dossier met ..... als begunstigde, werd door de betalingsapplicatie voor het Groeipakket (GPA) de algemene categorie 'Basis' automatisch ingebracht, de categorie 'Vrijwillige overstapper' werd echter niet overgenomen. Daardoor werd de OT voor ..... vanaf februari 2023 op basis van de gecodeerde gegevens in het dossier toegekend. .... voldeed aan de toekenningsvoorwaarden: hij woont in Vlaanderen en heeft een specifieke ondersteuningsbehoefte van minstens 12 punten.

Na technische aanpassingen van het betalingssysteem bleek dat ..... tot de categorie vrijwillige overstappers behoorde, het BOB van een zorgkas ontving en dus geen recht kon openen op de

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

ondersteuningstoeslag conform artikel 7 van het Besluit Ondersteuningstoeslag van 2022². Ook is het ontvangen van een inkomensvervangende tegemoetkoming (hierna IVT), een schorsingsgrond voor het ontvangen van de ondersteuningstoeslag volgens artikel 8, 14° van het voormelde besluit.

Op 14 augustus 2023 vorderde verwerende partij de ondersteuningstoeslag over de periode van februari 2023 tot juni 2023 terug voor een bedrag van € 1.623,65.

Tegen deze beslissing gaat de verzoeker in beroep.

3. Standpunt van de verzoeker

In zijn verzoek d.d. 4 september 2023 gericht aan de Geschillencommissie bezorgde de gemachtigde de grieven (zoals reeds eerder bezorgd aan de verwerende partij per e-mail d.d. 22 augustus 2023), die luiden als volgt:

“(..).

Mijn zoon genoot ondersteuningstoeslag van jullie diensten.

Zonder enige verwittiging of communicatie werd het betalen van deze toeslag stopgezet.

Wanneer er telefonisch werd gevraagd naar de reden hiervan deelt men ons mee dat de combinatie IVT-IT-ondersteuningsbudget NIET combineerbaar is.

Na de eerste betaling hebben wij nochtans telefonisch contact opgenomen met jullie dienst en daar werd ons meegedeeld dat onze zoon daar WEL recht op had.

*Mijn zoon heeft dan op 14 Augustus 2023 van jullie een brief ontvangen dat hij onterecht groeipakket ontving en dat dit zou worden teruggevorderd.
Het betreft een bedrag van 1623,65 Euro.*

Na enig opzoekwerk lijkt dat deze subsidies (IVT-IT-ONDERSTEUNINGSBUDGET) wel kunnen worden gecombineerd en wel om volgende reden:

Mijn zoon zat vroeger in NRTH en is op vrijwillige basis overgestapt naar RTH waardoor de regeling anders is.

Hierbij in bijlage een screenshot van de pagina uit de website van vlaanderen.be

Het is ook zo dat noch mijn zoon, noch wij, wanneer hij alleen is gaan wonen, een aanvraag hebben gedaan voor het groeipakket.

Alles is door jullie diensten elektronisch geregeld en dat daar misschien fouten zijn gemaakt door jullie diensten, kunnen wij ook niets aan doen.

De communicatie tussen het ..... en belanghebbende was allesbehalve.

---

² Officiële citeertitel van het Besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 houdende de nadere regels voor het verkrijgen van een ondersteuningstoeslag en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van de Vlaamse sociale bescherming, (art.1), (B.S. 30.12.2022).

Kan het dossier worden onderzocht? ”

4. Standpunt van de verwerende partij

- **Brief d.d. 14 augustus 2023 van de verwerende partij aan de verzoeker met betrekking tot de terugvordering van de ondersteuningstoeslag:**

“(..).

We hebben jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht voor de periode van 02/2023 tot 06/2023.

Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van € 1.623,65 kreeg waar je geen recht op had.

Omdat je vanaf 01/01/2023 een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) of een integratietegemoetkoming (IT) ontvangt, heb je vanaf 02/2023 geen recht op de ondersteuningstoeslag (artikel 56/1 en 63, tweede lid van het Groeipakketdecreet van 2018; art. 8 Besluit Ondersteuningstoeslag van 2022.

Wij moeten € 1.623,65 van je terugvragen.

(...)”.

- **E-mail d.d. 23 november 2023 van de verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie Groeipakket:**

De verwerende partij bezorgde per e-mail d.d. 23 november 2023 haar standpunt als volgt:

“(..).

In het dossier 1.00.163.487 betaalde ..... Groeipakket voor ..... aan zijn moeder ..... tot 31/01/2023.

Omdat ..... op 4/01/2023 alleen gaat wonen, wordt er vanaf 02/2023 betaald in het dossier 1.00.457.455 waarin ..... zelf begunstigde is.

Vanaf 1 januari 2023 wordt het basisondersteuningsbudget (BOB) voor kinderen en jongeren omgevormd tot de ondersteuningstoeslag. Het BOB is voor kinderen en jongeren tot 31 december 2022 onderdeel van de Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) en wordt tot die datum uitgekeerd door de zorgkas waarbij het kind of de jongere is aangesloten.

De ondersteuningstoeslag wordt vanaf januari 2023 als nieuwe toelage toegevoegd aan het Groeipakket onder de pijler ‘andere toelagen’, zoals voorzien in boek 2, deel 3 Groeipakketdecreet van 2018 en wordt betaald boven op de zorgtoeslag.

De overname van de OT van de zorgkas gebeurde in dit geval in het oorspronkelijke bijslagtrekkende dossier 100.163.487 en werd gecodeerd als ‘vrijwillige overstapper’. Deze categorie wordt gebruikt voor kinderen en jongeren die geen OT maar een BOB blijven ontvangen, zij maken die overgang op vrijwillige basis.

Kinderen en jongeren die gebruik maakten van de vrijwillige overstap van de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp van het VAPH naar het basisondersteuningsbudget (BOB), zullen ook na 1

januari 2023 het BOB blijven ontvangen dat verder wordt uitbetaald door de zorgkas. Het BOB is voor deze kinderen en jongeren voordeliger.

Bij de opstart van het dossier 100.457.455 met ..... als begunstigde, werd door het betalingssysteem GPA de algemene categorie 'Basis' automatisch ingebracht, de categorie 'Vrijwillige overstapper' werd echter niet overgenomen. Daardoor werd de Ondersteuningstoeslag voor ..... vanaf 02/2023 op basis van de gecodeerde gegevens in het dossier toegekend. .... voldeed aan de toekenningsvoorwaarden: hij woont in Vlaanderen en heeft een specifieke ondersteuningsbehoefte van minstens 12 punten. (TN23.2).

..... werd op 28/03/2023, bij de eerste betaling van de OT met de brief OT02 ingelicht over de voorwaarden om de OT te ontvangen. In deze brief staat duidelijk vermeld wanneer er geen recht kan zijn op de OT (zie bijlage).

In juli 2023 volgde een aanpassing van het betalingsprogramma en werden consulenten via taken gevraagd de OT opnieuw te evalueren.

Op dat moment is vastgesteld dat ..... een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) ontvangt wat een beletsel is om recht te hebben op de OT (artikel 56/1 en 63, tweede lid Groeipakketdecreet van 2018; artikel 8, Besluit Ondersteuningstoeslag van 2022; TN23.3).

De OT werd correct teruggevorderd: voor ..... was er immers van bij de start geen recht op de OT. Hij had immers de vrijwillige overstap gemaakt naar het BOB had dus nooit recht op de OT.

Een onverschuldigde betaling kan in de categorie type A worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag aan een materiële fout van een UA te wijten is én de begunstigde bij de betaling te goeder trouw is.

Bij de opstart van de betaling van de OT werd de OT02 verzonden met uitleg over de voorwaarden (zie bijlage).

Daardoor kon ..... weten dat er geen recht was op de OT. De terugvordering valt dan ook onder type B. Vermoedelijk ontvangt ..... het BOB via de zorgkas.

..... is dan ook van mening dat de terugvordering van de OT correct is."

5. Beoordeling in rechte

5.1. De ondersteuningstoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte – toepasselijke regelgeving

Groeipakketdecreet

Art. 56/1 van het Groeipakketdecreet³ bepaalt:

"Een kind geeft recht op een ondersteuningstoeslag als het aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° het kind heeft de Belgische nationaliteit of het kind van wie het bewijs niet geleverd wordt dat het de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te

---

³ Titel 3 (art. 56/1), ingevoegd bij art. 4 Decr.VI. 21 oktober 2022 (BS 4 november 2022 (ed. 2)), met ingang van 1 januari 2023 (art. 9).

vestigen conform de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° het kind heeft zijn woonplaats in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

3° het kind heeft een zorgbehoefte die voortvloeit uit een aandoening die gevolgen heeft voor hemzelf op het vlak van lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid of op het vlak van activiteit en participatie, of die gevolgen heeft voor zijn familiale omgeving.

Het kind dat zijn woonplaats heeft in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, vermeld in het eerste lid, 2°, dient een schriftelijk verzoek tot toekenning van de ondersteuningstoeslag in bij een uitbetalingsactor.

Het rechtgevend kind, vermeld in het eerste lid, geeft recht op een ondersteuningstoeslag tot en met de maand waarin het kind 21 jaar wordt, overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden. De Vlaamse Regering kan op deze leeftijdsvoorwaarde vrijstellingen voorzien.

Een ondersteuningstoeslag van 300 euro per maand wordt toegekend aan het rechtgevend kind, vermeld in het eerste lid. De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de nadere voorwaarden voor de toekenning en schorsing van de ondersteuningstoeslag;

2° de procedure voor de vaststelling van de zorgbehoefte; 3° wie de ernst van de zorgbehoefte vaststelt;

4° de duurtijd waarvoor de ondersteuningstoeslag wordt toegekend.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.”

Besluit Ondersteuningstoeslag van 9 december 2022⁴

Art. 5 van het Besluit Ondersteuningstoeslag van 2022 bepaalt:

“De ondersteuningstoeslag wordt toegekend op basis van een attestering die aantoont dat het kind recht heeft op zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte, vermeld in artikel 16 van het Groeipakketdecreet van 2018. Er moeten minstens twaalf punten worden vastgesteld overeenkomstig het driepijlersysteem, vermeld in artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 betreffende de nadere regels voor het verkrijgen van een zorgtoeslag. (..)”

Art. 6 van hetzelfde besluit bepaalt:

“In afwijking van artikel 5 wordt het recht op een ondersteuningstoeslag geopend voor de personen die op 31 december 2022 een recht hebben op een basisondersteuningsbudget als vermeld in artikel 640⁵ van het besluit van 30 november 2018.”

Art. 7 van hetzelfde besluit bepaalt:

---

⁴ Officiële citeertitel van het Besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 houdende de nadere regels voor het verkrijgen van een ondersteuningstoeslag en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van de Vlaamse sociale bescherming, (art.1), (B.S.30.12.2022).

⁵ Opgeheven bij art. 14 B.VI.Reg. 9 december 2022 (BS 30 december 2022 (ed. 1)), met ingang van 1 januari 2023 (art. 16).

“In afwijking van artikel 5 en 6 van dit besluit wordt voor de personen die op 31 december 2022 recht hebben op een basisondersteuningsbudget als vermeld in artikel 233, §3 of artikel 641, eerste lid, 2°, van het besluit van 30 november 2018 geen recht op ondersteuningstoeslag geopend.”

Art. 233, §3 Besluit Vlaamse sociale bescherming van 30 november 2018 bepaalt:
*“§3. Het recht op een basisondersteuningsbudget wordt [tot en met 31 december 2022]⁶ geopend voor personen die gebruikmaken van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning en die ondersteuning vrijwillig stopzetten om een basisondersteuningsbudget te verkrijgen, als ze voldoen aan de volgende aanvullende cumulatieve voorwaarden:
1°ze maken gebruik van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning, met uitzondering van crisishulpverlening;
2°ze zetten het gebruik van de niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning, vermeld in punt 1°, vrijwillig stop door de stopzetting en de datum van de stopzetting te melden aan het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.
Het recht op een basisondersteuningsbudget, vermeld in het eerste lid, wordt geopend op de datum van het einde van de opzegtermijn.”*

Art. 641, eerste lid, 2° Besluit Vlaamse sociale bescherming van 30 november 2018 bepaalt:

*“Vanaf 1 augustus 2017 tot en met 31 december 2020 is het recht op een basisondersteuningsbudget geopend voor:
1°
2°jongvolwassenen van 21 tot en met 25 jaar die beschikken over een score van minstens twaalf punten op de medisch-sociale schaal die wordt gebruikt om de graad van zelfredzaamheid te evalueren met het oog op het onderzoek naar het recht op de integratietegemoetkoming en die niet gebruikmaken van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning.
De toekenningsbeslissing van de gebruikers, vermeld in het eerste lid, 2°, kan zonder leeftijdsvoorwaarden worden verlengd conform artikel 236.”*

Art. 8 van het Besluit Ondersteuningstoeslag van 2022 bepaalt:

*“De maandelijkse ondersteuningstoeslag wordt geschorst als:
1° het kind ingeschreven is in een internaat of een internaat met permanente openstelling van een medisch pedagogisch instituut van het Gemeenschapsonderwijs;
2° het kind een beroep doet op een persoonlijk assistentiebudget als vermeld in hoofdstuk IV/1 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
3° het kind een beroep doet op een multifunctioneel centrum voor minderjarige personen met een handicap, erkend door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap met toepassing van artikel 7 of 9, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap, met uitzondering van het kind dat enkel ondersteuning geniet van een multifunctioneel centrum voor minderjarige personen met een handicap op basis van artikel 8, derde lid, van voormeld besluit;
4° het kind in een residentiële gehandicaptenvoorziening verblijft die in België door een andere overheid dan de Vlaamse overheid erkend is;
5° het kind in een niet in België gevestigde residentiële gehandicaptenvoorziening verblijft die een vergelijkbare hulp- en dienstverlening aanbiedt als een voorziening als vermeld in punt 4°;*

---

⁶ Art.233, §3, lid 1 gewijzigd bij art. 12, 2° B.VI.Reg. 9 december 2022 (BS 30 december 2022 (ed. 1)), met ingang van 1 januari 2023 (art. 16).

6° het kind gebruik maakt van niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en verblijft in een organisatie voor bijzondere jeugdzorg;

7° het kind in een gemeenschapsinstelling verblijft;

8° het kind een beroep doet op een ambulante gehandicaptenvoorziening die een vergelijkbare hulp- en dienstverlening aanbiedt als de niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning als vermeld in artikel 6 van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering en die:

a) ofwel in België door een andere overheid dan de Vlaamse overheid erkend is;

b) ofwel niet in België gevestigd is;

9° het kind gebruik maakt van niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en verblijft in een centrum voor kinderzorg en gezinsondersteuning;

10° het kind gebruik maakt van persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2017 over persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden;

11° het kind gebruik maakt van een unit voor geïnterneerden, vermeld in artikel 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden;

12° het kind gebruik maakt van een observatie-, diagnose- of behandelingsunit, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2017 over de erkenning en subsidiëring van observatie-, diagnose- en behandelingsunits;

13° het kind een beroep doet op een budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning;

14° het kind, dat jonger is dan 21 jaar, een inkomensvervangende tegemoetkoming of integratietegemoetkoming ontvangt als vermeld in de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap;

15° het kind opgesloten is in een gevangenis of opgenomen is in een inrichting, een afdeling tot bescherming van de maatschappij, georganiseerd door de federale overheid, of in een forensisch psychiatrisch centrum, georganiseerd door de federale overheid.

De minister kan nadere regels voor de schorsing van de tegemoetkomingen bepalen. (..)

(eigen markering van de Geschillencommissie).

- **Toelichtingsnota nr. 23 van 16 december 2022 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de ondersteuningstoeslag⁷:**

"1. Inleiding

Vanaf 1 januari 2023 wordt het basisondersteuningsbudget (BOB) voor kinderen en jongeren omgevormd tot de ondersteuningstoeslag. Het BOB voor kinderen en jongeren is tot en met 31 december 2022 onderdeel van de Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) en wordt tot dan uitgekeerd door de zorgkas waarbij het kind of de jongere aangesloten is. De ondersteuningstoeslag wordt vanaf januari 2023 als nieuwe toelage toegevoegd aan het Groeipakket onder de pijler van de 'andere toelage, zoals voorzien in boek 2, deel 3 Groeipakketdecreet van 2018.

---

⁷ [Toelichtingsnota 23 van 16 december 2022 - De ondersteuningstoeslag | GPedia \(groeipakket.be\).](#)

De ondersteuningstoelage is een maandelijkse toeslag voor kinderen en jongeren met een zorgbehoefte, die een duidelijk vast te stellen ondersteuningsbehoefte heeft van minstens 12 punten vastgesteld op de medisch-sociale schaal. De ondersteuningstoelage moet gezinnen met kinderen met een zorgbehoefte in staat stellen om niet-medische kosten te betalen die hen toe laten om in eigen regie en naar eigen behoefte deel te nemen aan de samenleving.

Het wijzigingsdecreet dd. 21 oktober 2022 voegt aan boek 2, deel 3 van het Groeipakketdecreet van 2018 een titel 3 "Ondersteuningstoelage" toe.

Het Besluit Ondersteuningstoelage van 2022 (citeertitel) werd definitief goedgekeurd op de Vlaamse regering van 9 december 2022.

(..).

2.2.3 Kinderen en jongeren die geen ondersteuningstoelage maar een BOB blijven ontvangen

2.2.3.1 Vrijwillige overstap van VAPH naar BOB

Kinderen en jongeren die gebruik maakten van de vrijwillige overstap van de niet-rechtstreeks toegankelijke ondersteuning van het VAPH naar het basisondersteuningsbudget (BOB), zullen ook na 1 januari 2023 het BOB blijven ontvangen en worden uitbetaald door de zorgkas.

Het BOB is voor deze kinderen en jongeren voordeliger. De attesten zijn immers van onbepaalde duur terwijl de attesten die overgaan naar de ondersteuningstoelage meestal slechts geldig zijn tot het kind of de jongere 21 jaar geworden is.

Voor deze kinderen en jongeren wordt een beletsel gemigreerd in december 2022.

2.2.3.2 Medisch-sociale schaal voor integratietegemoetkoming van minstens 12 punten

Kinderen en jongeren tot en met 25 jaar met een handicap waarbij de handicap is aangetoond door minstens 12 punten op de medisch-sociale schaal voor de integratietegemoetkoming, blijven ook een basisondersteuningsbudget (BOB) ontvangen.

Ook voor deze kinderen en jongeren wordt een beletsel gemigreerd in december 2022.

(..).

2.4 Leeftijdsvoorwaarden

Het kind of de jongere met een ondersteuningsbehoefte van minstens 12 punten op de medisch-sociale schaal heeft recht (op de ondersteuningstoelage) tot en met de maand waarin het kind of de jongere de leeftijd van 21 jaar bereikt.

De kinderen of de jongeren met verworven rechten (zie 2.2.2) openen een recht tot het einde van de geldigheidsduur van de toekenningsbeslissing zoals die gold op 31 december 2022 en dit uiterlijk tot en met de leeftijd van 25 jaar.

3. Schorsingsgronden

Het recht op ondersteuningstoelage wordt geschorst als het kind of de jongere gebruik maakt van volgende ondersteuningsvormen:

1° het kind is ingeschreven in een internaat of een internaat met permanente openstelling van een medisch pedagogisch instituut (MPI) van het Gemeenschapsonderwijs:

2° het kind een beroep doet op een persoonlijk assistentiebudget:

3° het kind een beroep doet op een multifunctioneel centrum (MFO voor minderjarige personen met een handicap:

4° het kind verblijft in een residentiële gehandicaptenvoorziening die in België door een andere overheid dan de Vlaamse overheid erkend is:

5° het kind verblijft in een buitenlandse residentiële gehandicaptenvoorziening die een vergelijkbare hulp- en dienstverlening aanbiedt als een voorziening als vermeld in punt 4°;

6° het kind maakt gebruik van niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en verblijft in een organisatie voor bijzondere jeugdzorg:

7° het kind verblijft in een gemeenschapsinstelling:

8° het kind doet een beroep op een ambulante gehandicaptenvoorziening die een vergelijkbare hulp- en dienstverlening aanbiedt als de niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning en die:

a) ofwel in België door een andere overheid dan de Vlaamse overheid erkend is;

b) ofwel niet in België gevestigd is:

9° het kind maakt gebruik van niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en verblijft in een centrum voor kinderzorg en gezinsondersteuning:

10° het kind gebruik maakt van persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden:

11° het kind maakt gebruik van een unit voor geïnterneerden:

12° het kind gebruik maakt van een observatie- diagnose- of behandelingsunit:

13° het kind doet beroep op een budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning:

14° het kind, dat jonger is dan 2jaar ontvangt een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) of integratietegemoetkoming (IT);

15° het kind is opgesloten in een gevangenis of opgenomen is in een inrichting, een afdeling tot bescherming van de maatschappij of in een forensisch psychiatrisch centrum:

3.1 Gegevensbronnen van de schorsingsgronden

3.1.1 Informatie via fluxen

Voor kinderen in Vlaanderen kunnen we voor een aantal schorsingsgronden informatie vergaren via elektronische weg.

In de flux "GeefHistoriekInschrijving" is informatie te vinden over de schorsingsgrond 1°, het kind is ingeschreven in een internaat of een internaat met permanente openstelling van een medisch pedagogisch instituut (MPI van het Gemeenschapsonderwijs⁸.

In de flux "GeefVolledigDossierHandicap" is informatie te vinden over volgende schorsingsgronden:

2° het kind een beroep doet op een persoonlijk assistentiebudget;

3° het kind een beroep doet op een multifunctioneel centrum (MFC) voor minderjarige personen met een handicap;

10° het kind gebruik maakt van persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden;

11° het kind maakt gebruik van een unit voor geïnterneerden;

12° het kind gebruik maakt van een observatie-, diagnose- of behandelingsunit;

13° het kind doet beroep op een budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning;

3.1.2 Informatie via digitaal of papieren circuit

Niet alle informatie voor de Vlaamse kinderen komt binnen via elektronische informatie. Een aantal gegevensstromen zijn nog beperkt tot een digitaal of papieren circuit. Voor Brussel zijn we in alle gevallen afhankelijk van de bezorgde informatie van betrokkenen.

Bij de schorsingsgrond 14° het kind, dat jonger is dan 21 jaar, een inkomensvervangende tegemoetkoming of integratietegemoetkoming ontvangt als vermeld in de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap; wordt Kring per mail verwittigd door DG Han wanneer er IT of IVT wordt uitbetaald. De informatie wordt gebundeld bij Kring en doorgestuurd naar het dossierbeheer.

Let op: deze schorsingsgrond i.v.m. IT/IVT is geen beletsel voor kinderen ouder dan 21 jaar met een actieve zorgvraag bij ITP (zie 2.2.2).

De volgende schorsingsgronden worden via een papieren circuit opgevolgd:

- 4° het kind verblijft in een residentiële gehandicaptenvoorziening die in België door een andere overheid dan de Vlaamse overheid erkend is;*
- 5° het kind verblijft in een buitenlandse residentiële gehandicaptenvoorziening die een vergelijkbare hulp- en dienstverlening aanbiedt als een voorziening als vermeld in punt 4°;*
- 8° het kind doet een beroep op een ambulante gehandicaptenvoorziening die een vergelijkbare hulp- en dienstverlening aanbiedt als de niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning en die:
  - a) ofwel in België door een andere overheid dan de Vlaamse overheid erkend is;*
  - b) ofwel niet in België gevestigd is;**
- 9° het kind maakt gebruik van niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en verblijft in een centrum voor kindzorg en gezinsondersteuning;*

---

⁸ De inschrijvingen in een MPI van het Gemeenschapsonderwijs (GO!) worden vanuit de migratielijsten van VSB beoordeeld. Latere inschrijvingen worden beoordeeld o.b.v. attesten uitgereikt door het MPI van het GO! Vanaf september 2023 worden deze MPI's overgenomen door Opgroeien en/of VAPH en zullen deze inschrijvingen via andere elektronische informatiestromen ontvangen worden.

- 15° het kind is opgesloten in een gevangenis of opgenomen is in een inrichting, een afdeling tot bescherming van de maatschappij of in een forensisch psychiatrisch centrum;

Via een nieuw formulier D230 zal er informatie uitgewisseld worden over:

- 6° het kind maakt gebruik van niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en verblijft in een organisatie voor bijzondere jeugdzorg;
- 7° het kind verblijft in een gemeenschapsinstelling;

Via het informatieblad worden de gezinnen gevraagd elke wijziging in de ondersteuningsvorm door te geven aan de uitbeter. Wanneer de uitbeter deze informatie niet via een elektronische gegevensbron ontvangt, zal deze een formulier bezorgen aan het gezin. Het formulier (zie bijlage) moet worden ingevuld en ondertekend door de betrokken instelling.

Voor kinderen en jongeren uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten de schorsingsgronden steeds bevestigd en onderzocht worden.

3.2 Technische afhandeling van de schorsingsgronden

Wanneer er tijdens de migratie van de VSB-bestanden naar het Groeipakket een reden van schorsing wordt gedetecteerd, wordt de betaling automatisch in beletsel gezet. De dossierbeheerder krijgt een taak om de controle van de schorsingsgronden manueel uit te voeren waarbij de juiste cumulvorm genoteerd moet worden in het dossier. In latere instantie (in de loop van 2023) zullen de controles automatisch in GPA geïntegreerd worden.

3.3 Begin en einde van de schorsing

De schorsing heeft uitwerking vanaf de eerste dag van de maand waarin de gebeurtenis zich voordoet. Opgelet: plaatsingsberichten waarbij de plaatsing korter is dan één maand hebben geen effect op het recht op de ondersteuningstoelage.

Het einde van de schorsing heeft uitwerking vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin het einde van de gebeurtenis zich voordoet.

4. Begin en einde recht

Het recht opent op de eerste van de maand waarin de gebeurtenis zich voordoet en eindigt bij het einde van de lopende maand waarin de gebeurtenis zich voordoet.

Het recht eindigt wanneer het kind of de jongere niet langer voldoet aan één van de voorwaarden, zoals bijvoorbeeld als het niet langer voldoet aan de ondersteuningsbehoefte van minstens 12 punten op de medische-sociale schaal.

Het recht eindigt wanneer de geldigheidsduur van het attest dat de specifieke ondersteuningsbehoefte van minstens 12 punten op de medisch-sociale schaal is verstreken, of ingevolge een (ambtshalve) herziening een nieuw attest volgt waaruit blijkt dat niet meer voldaan is aan de voorwaarde van minstens 12 punten op de medisch-sociale schaal. De administratieve verlenging van het attest is wel mogelijk zowel voor de zorgtoelage als de ondersteuningstoelage.

5. Begunstigden

De ondersteuningstoelage wordt toegekend aan de bijslagtrekkende of de begunstigden van de gezinsbijlagen. Dit is ook zo in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waar steeds een begunstigdendossier wordt aangelegd.

6. *Betalingsmodaliteiten*

Het maandelijks bedrag van 324,73 euro⁹ wordt betaald op de gekende rekening in het Groeipakket en volgt de betalingsmodaliteiten zoals deze gelden voor de gezinsbijslagen. De betaling gebeurt uiterlijk de 8ste van de maand.

De betaling gebeurt niet verder op de rekening waarop het basisondersteuningsbudget wordt betaald door de zorgkas als dit niet dezelfde rekening is als gekend binnen het Groeipakket omwille van het ontbreken van de Febelfin-controle. Indien er bij het Groeipakket geen rekening bekend is, wordt er betaald via circulaire cheque. Ook dan wordt de rekening gekend bij de zorgkas niet gebruikt.

Voor kinderen met een woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betekent dit dat wij betalen op de bankrekening waarop de schooltoeslag wordt betaald indien zij hierop gerechtigd zijn, op de rekening van de ouder of ouders of indien het kind of jongere niet bij zijn ouders verblijft, de werkelijke opvoeder of de werkelijke opvoeders bij wie het kind of de jongere zijn woonplaats heeft.

De begunstigden worden geïnformeerd op de wijze waarop de ondersteuningstoeslag wordt uitbetaald en de keuze die zij hebben om gezamenlijk een andere bankrekening aan te duiden. Deze keuze geldt voor alle toelagen. Bij gebrek aan reactie worden de begunstigden geacht in te stemmen met de bankrekening.

De verblijfsregeling van rechthebbende kinderen of jongeren van wie de ouders gescheiden leven, heeft geen invloed op de toekenning van het recht of de betaling van de bedragen.

De ondersteuningstoeslag is ook niet onderworpen aan de 1/3de 2/3de verdeling, aangezien de plaatsing in een voorziening een schorsingsgrond uitmaakt.”

5.2. Toepassing in casu

De beslissing d.d. 14 augustus 2023 van verwerende partij tot terugvordering van de ondersteuningstoeslag is gebaseerd op het cumulverbod van de ondersteuningstoeslag enerzijds en de inkomensvervangende tegemoetkoming/integratietegemoetkoming (IVT/IT) anderzijds zoals opgenomen in artikel 8, 14° van het Besluit Ondersteuningstoeslag van 2022.

In het standpunt van verwerende partij per e-mail d.d. 23 november 2023 zoals hiervoor vermeld, wordt echter nog een andere reden voor de terugvordering vermeld, nl. het feit dat verzoeker tot de categorie ‘vrijwillige overstappers’ behoort, d.w.z. de kinderen of jongeren die op 31 december 2022 op basis van een vrijwillige overstap vanuit de niet-rechtstreeks toegankelijke hulp van het VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap), een BOB blijven ontvangen van een zorgkas. Deze kinderen of jongeren kunnen, wegens ontvangen van een BOB van een zorgkas, geen recht openen op de ondersteuningstoeslag, (zie ook 2.2.3.1 - Vrijwillige overstap van VAPH naar BOB van Toelichtingsnota 23 van 16 december 2023, zoals hiervoor vermeld).

---

⁹ De ondersteuningstoeslag volgt artikel 4 GPD en wordt conform dit artikel verder geïndexeerd.

5.2.1. Behoud basisondersteuningstoelage: - geen overstap naar ondersteuningstoelage

Zoals hiervoor al vermeld is de OT een overname van het BOB dat in het kader van de Vlaamse sociale bescherming werd uitbetaald.

Artikel 7 van het Besluit Ondersteuningstoelage van 2022 (supra 5.1. Toepasselijke regelgeving) bepaalt echter dat personen die op 31 december 2022 recht hebben op een ondersteuningstoelage volgens artikel 5 en 6 geen recht openen op het ondersteuningsbudget: het gaat om de categorie personen die recht hadden op een BOB als vermeld in artikel 233, §3 of artikel 641, eerste lid, 2° van het besluit van 30 november 2018 (supra 5.1. Toepasselijke regelgeving).

Het gaat in casu over de personen met een BOB op basis van een attest van:

- een vrijwillige overstap van niet-rechtstreeks toegankelijke hulp van het VAPH naar een BOB en rechtsreeks toegankelijke hulp;
- de medisch-sociale schaal voor integratietegemoetkoming van minstens 12 punten.

Deze attesten zijn van onbepaalde duur terwijl de attesten die overgaan naar de OT minder lang geldig zijn, met name meestal tot de persoon 21 jaar geworden is.

In casu vermeldt verwerende partij in haar voormeld standpunt dat verzoeker tot de categorie 'vrijwillige overstappers' behoort maar door een technische fout die categorie 'vrijwillige overstapper' bij de start van het systeem (nog) niet werd overgenomen in de Groeipakketapplicatie¹⁰. In juli 2023 volgde dan een aanpassing van het betalingsprogramma en werden consulenten via taken gevraagd de OT opnieuw te evalueren. Daaruit bleek dat verzoeker de vrijwillige overstap gemaakt had naar het BOB en dus nooit recht kon hebben op de OT.

Op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie per e-mail d.d. 30 november 2023 aan de gemachtigde van verzoeker of het correct is dat ..... een BOB ontvangt van een zorgkas als gevolg van een vrijwillige overstap, bevestigde de gemachtigde per e-mail d.d. 4 december 2023 de vrijwillige overstap van ..... en voegde als bijlage de brief van het VAPH d.d. 31 mei 2022 die deze vrijwillige overstap bevestigt. Verzoeker had de OT dus nooit mogen ontvangen.

Verwerende partij verwijst naar de brief (OTO2) die bij de start van de betaling van de ondersteuningstoelage werd verzonden naar verzoeker met uitleg over de toekenningsvoorwaarden van de OT: daarin wordt uitdrukkelijk bepaald dat er geen recht is op de OT als één van de gevallen die in de lijst vermeld wordt zich voordoet. Zowel het ontvangen van een BOB als het ontvangen van een IVT of IT worden daarin vermeld als beletsel om de ondersteuningstoelage te kunnen ontvangen.

5.2.2. Cumulverbod ondersteuningstoelage - inkomensvervangende tegemoetkoming/integratietegemoetkoming (IVT/IT)

- **Begrip inkomensvervangende tegemoetkoming/integratietegemoetkoming (IVT/IT)**

Door de wet van 20 december 2020¹¹ tot wijziging van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap werd de minimumleeftijd voor een

---

¹⁰ Groeipakketapplicatie (GPA): de toepassing waarmee de Vlaamse overheid sinds januari 2019 de kinderen en gezinnen voorziet van alle betalingen in het kader van het Groeipakket. Eén van de doelen is om het Groeipakket zo automatisch mogelijk uit te betalen.

¹¹ BS 18 januari 2021.

inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming voor personen met een handicap verlaagd van 21 naar 18 jaar.

Een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) is een inkomen voor personen met een handicap die door hun handicap beperkt zijn in de mogelijkheden om te werken en die daardoor beschikken over een beperkt inkomen.

Een integratietegemoetkoming (IT) wordt toegekend aan personen met een handicap die door verminderde zelfredzaamheid bijkomende kosten hebben om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven ('integratie').

Een aanvraag voor dergelijke tegemoetkoming dient te worden ingediend bij FOD Sociale Zekerheid – Directie-generaal Personen met een handicap.

- **Cumulverbod ondersteuningstoelage– IVT/IT**

Artikel 8, 14° van het Besluit Ondersteuningstoelage van 2022 (inwerking getreden vanaf 1 januari 2023) (supra 5.1. Toepasselijke regelgeving), bevat het cumulverbod voor de ondersteuningstoelage met de IVT en IT:

*“De maandelijkse ondersteuningstoelage wordt geschorst als:
(..).*

“het kind, dat jonger is dan 21 jaar, een inkomensvervangende tegemoetkoming of integratietegemoetkoming ontvangt als vermeld in de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap;(..).”

De Geschillencommissie stelt vast dat dat de terugvorderingsbrief weliswaar deze schorsingsgrond aangaf voor de terugvordering van de OT maar dat de onmogelijkheid om het recht op een ondersteuningstoelage te openen wanneer men een BOB ontvangt niet vermeld werd. De ontoelaatbaarheid van het dubbel ontvangen van eenzelfde toeslag wordt daardoor echter niet aangetast.

5.3. Opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigde bedrag aan ondersteuningstoelage

5.3.1. Algemene principes

- **Artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:**

Artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet bepaalt:

“Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

5.3.2. Fout van de uitbetalingsactor: regelgeving en administratieve onderrichtingen

- **Artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:**

De bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

“Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing.

Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering.”

- Toelichtingsnota nr. 19 van 26 oktober 2021 betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket:

“(..).

3. Terugvordering onverschuldigde betalingen

3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee. Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld

in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

Onverschuldigde betaling type A

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag aan een juridische of materiële fout van een uitbetalingsactor te wijten is

EN

bij de betaling de begunstigde te goeder trouw is.

Onverschuldigde betaling type B

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat de onverschuldigde betaling te wijten is aan verzuim of nalatigheid van de begunstigde

OF

de onverschuldigde betaling te wijten is aan een fout van de uitbetalingsactor, maar waarbij de begunstigde niet te goeder trouw heeft gehandeld. Hierbij is het aan de uitbetalingsactoren om het vermoeden van de goede trouw van de begunstigde te weerleggen.

(...)

5.3.1. Te goeder trouw

Een ontvanger wordt geacht te goeder trouw te zijn als hij niet wist of redelijkerwijze niet kon weten dat hij ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid heeft ontvangen.

Gelet op de complexiteit van de regelgeving kan de ontvanger niet worden geacht te weten of te moeten weten dat hij al dan niet recht had op de onverschuldigde betaalde toelage wanneer de ontvanger ter goeder trouw was en dat hij erop mag vertrouwen dat de uitbetalingsactor de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Het is aan de uitbetalingsactor om het vermoeden van de goede trouw van de ontvanger te weerleggen. Om de goede trouw te beoordelen moet de uitbetalingsactor het standpunt innemen van een ontvanger die handelt met ‘normale voorzichtigheid en toewijding’ en niet dat van de concrete ontvanger die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit dat de concrete ontvanger het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden, geen weerslag.

De goede trouw van de ontvanger zal geval per geval moeten worden beoordeeld. Als algemene regel kan men stellen dat het vermoeden van de goede trouw weerlegd is als de ontvanger:

- onverschuldigde toelagen ontving wegens frauduleuze handelingen of door de ontvanger afgelegde valse of bewust onjuiste verklaringen;*
- bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) had ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen;*
- wegens de aard van de betaling (bv. dubbele betaling van eenzelfde toeslag voor dezelfde periode) zelf onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het feit dat de betaling onverschuldigd is.”*

5.3.3. Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de uitbetalingsactor in casu

Er dient te worden benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een juridische of materiële fout

van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

a) Mogelijke fout van verwerende partij

Op basis van de toelichting van het standpunt van de verwerende partij met de aangeleverde stukken stelt de Geschillencommissie vast dat het in casu om een technische fout ging in het betalingssysteem dat verwerende partij dient te gebruiken:

“Bij de opstart van het dossier met ..... als begunstigde, werd door het betalingssysteem GPA de algemene categorie ‘Basis’ automatisch ingebracht, de categorie ‘Vrijwillige overstapper’ werd echter niet overgenomen. Daardoor werd de OT voor ..... vanaf februari 2023 op basis van de gecodeerde gegevens in het dossier toegekend. .... voldeed aan de toekenningsvoorwaarden: hij woont in Vlaanderen en heeft een specifieke ondersteuningsbehoefte van minstens 12 punten.

In juli 2023 volgde een aanpassing van het betalingsprogramma en werden consulenten via taken gevraagd de OT opnieuw te evalueren.

Op dat moment is vastgesteld dat ..... een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) ontving wat een beletsel is om recht te hebben op de OT (artikel 56/1 en 63, tweede lid Groeipakketdecreet van 2018; artikel 8, Besluit Ondersteuningstoelage van 2022; TN23.3).”

De Geschillencommissie stelt vast dat er aldus sprake is van een fout van verwerende partij, zoals voorzien in art. 92 van het Groeipakketdecreet.

b) Vraag of de begunstigde zich er rekenschap van had kunnen geven dat de OT ten onrechte werd ontvangen

Verwerende partij argumenteert dat verzoeker werd geïnformeerd over het cumulverbod OT - BOB en OT – IVT/IT als volgt:

“..... werd op 28/03/2023, bij de eerste betaling van de OT met de brief OT02 ingelicht over de voorwaarden om de OT te ontvangen. In deze brief staat duidelijk vermeld wanneer er geen recht kan zijn op de OT.

Om een debet als type A te classificeren dienen we volgens de administratieve onderrichtingen vast te stellen dat betrokkene ter goeder trouw heeft gehandeld (cf. Toelichtingsnota 19 van 18 mei 2021 - Aangepaste versie 26.10.2021).

Bij de opstart van de betaling van de OT werd de OT02 verzonden met uitleg over de voorwaarden.

Aangezien verzoeker niet gereageerd heeft is het debet te kwalificeren als een debet B, d.w.z. een debet dat terugvorderbaar is.”

Besluit:

De Geschillencommissie komt tot het besluit dat de terugvordering ongegrond is.

Gelet op het feit dat verzoeker, bij de eerste betaling van de OT met de brief OT02 d.d. 28 maart 2023 ingelicht werd over de voorwaarden om de OT te ontvangen - in deze brief staat duidelijk vermeld wanneer er geen recht kan zijn op de OT - , doet de Geschillencommissie besluiten dat verzoeker wel degelijk op de hoogte was zowel van het niet openen van het recht op de OT als men een BOB ontvangt (wat in wezen immers dezelfde toeslag betreft), als van de impact van de ontvangst van een IVT op het recht op een OT voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

De gemachtigde werpt in het verzoekschrift op dat het gezin na de eerste betaling telefonisch contact opnam met verwerende partij en dat hem werd meegedeeld dat hun zoon wel recht had (*"Zonder enige verwittiging of communicatie werd het betalen van deze toeslag stopgezet. Wanneer er telefonisch werd gevraagd naar de reden hiervan deelt men ons mee dat de combinatie IVT-IT-ondersteuningsbudget NIET combineerbaar is. Na de eerste betaling hebben wij nochtans telefonisch contact opgenomen met jullie dienst en daar werd ons meegedeeld dat onze zoon daar WEL recht op had."*).

Op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie bezorgde verwerende partij per e-mail d.d. 12 december 2023 de volgende neerslag van een telefonisch gesprek met verzoeker :

" (..).

Wij vinden de volgende neerslag van de consulent terug van een telefonisch onderhoud met de begunstigde of zijn gevolmachtigde:

11/08/2023:

"ik voerde dit gesprek met: Begunstigde

Naam contact: ....

Reden voor contact:

Informeert waarom er geen OT werd uitbetaald.

Genomen actie door dossierbeheerder:

Ik moest dit eerst even verder bekijken, ik beloofde om terug te bellen, maar krijg de voicemail => Recht op OT is geblokkeerd omdat de jongere een IVT ontvangt. Hij heeft tijdens de periode 02/2023 - 06/2023 wel een OT ontvangen, waar hij (zie REGUL) geen recht op heeft. Deze OT moet nog worden teruggevorderd. Jongere beweert dat hij geen IVT ontvangt, uit de fluxen blijkt van wel. Hij kan voor meer info over de IVT contact opnemen met <https://handicap.belgium.be/nl/contact>".

Op 14/08/2023 werd de terugvordering afgehandeld door de consulent.

Wij vinden in het commentaarscherm van ons dossier geen neerslag van een telefonisch onderhoud waarbij zou gezegd zijn dat de combinatie IVT/IT met ondersteuningstoeslag wel mogelijk is."

Hieruit blijkt dat tijdens het telefonisch onderhoud niet gezegd werd dat de combinatie IVT/IT met ondersteuningstoeslag wel mogelijk is.

Voormelde infobrief OTO2 vermeldt de twee beletselgronden voor de OT, zowel het BOB als de IVT/IT en verzoeker heeft niet gemeld aan verwerende partij dat hij reeds een BOB ontving van een zorgkas.

De Geschillencommissie kan het volste begrip opbrengen voor het ongenoegen dat verzoeker heeft ervaren doorheen het ontstane geschil, aangezien hij steeds in eer en geweten heeft gehandeld met de bedoeling geen onverschuldigde betalingen te creëren. Echter is het basisprincipe van het burgerlijk recht en het Groeipakketdecreet (cf. supra) steeds om alle onverschuldigde betalingen terug te vorderen aangezien het gaat om gelden van de sociale zekerheid die niet kunnen toekomen aan wie er geen recht op heeft en ook niet dubbel kunnen betaald worden. Slechts uitzonderlijk wordt er niet teruggevorderd wanneer er sprake is van een fout van de uitbetalingsactor en de sociaal verzekerde er zich geen rekenschap kon van geven dat de betaling niet verschuldigd was.

Wat betreft dit laatste aspect dient de Geschillencommissie vast te stellen dat de verzoeker op de hoogte werd gesteld van de voorwaarden om recht te hebben op de ondersteuningstoeslag via de voormelde infobrief die bij de eerste betaling bezorgd werd aan verzoeker en waarin de beletselgronden opgesomd werden. Verzoeker werd tijdens een telefonisch onderhoud op 11 augustus geïnformeerd over het feit dat de reden van het blokkeren van de OT gebaseerd is op het feit dat hij een IVT ontvangt, wat blijkt uit de fluxen. Er werd hem ook meegedeeld dat hij voor meer informatie over de IVT contact diende op te nemen met <https://handicap.belgium.be/nl/contact>

Verzoeker kon er zich dus, op basis van de infobrief d.d. 28 maart 2023, het telefonisch onderhoud d.d. 11 augustus 2023 en de terugvorderingsbrief d.d. 14 augustus 2023, rekenschap van geven dat de OT niet verder kon uitbetaald worden wegens het cumulverbod OT/IVT én wegens het feit dat hij een basisondersteuningsbudget van een zorgkas ontving. In die zin meent de Geschillencommissie dat verzoeker er overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van artikel 92, § 1, 1e en 2e lid wel toe gehouden is de onverschuldigde bedragen terug te betalen.

In ondergeschikte orde kan vastgesteld worden dat de terugvorderingsbrief d.d. 14 augustus 2023 onvolledig was in die zin dat weliswaar een correcte schorsingsgrond werd aangegeven voor de terugvordering van de ondersteuningstoeslag, nl. het ontvangen van een inkomensvervangende tegemoetkoming, (artikel 8, 14° van het Besluit Ondersteuningstoeslag van 2022) maar dat de onmogelijkheid om het recht op een ondersteuningstoeslag te openen wanneer men een basisondersteuningsbudget ontvangt niet vermeld werd. Deze beletselgrond was echter wel vermeld in de voormelde infobrief. Verzoeker kon er zich dus rekenschap van geven dat het zorgbudget voor personen met een handicap geen twee maal kan uitbetaald worden.

De gemachtigde heeft wel de mogelijkheid om voor verzoeker een verzoek in te dienen bij verwerende partij, per e-mail, om een onderzoek om af te zien van de terugvordering aan te vragen, indien hiervoor aan de voorwaarden zou voldaan zijn (cf. artikel 103, §2 Groeipakketdecreet *juncto* artikel 13 BVR Rechten en Plichten van 13 juli 2018).

6. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoeker ontvankelijk doch **ongegron**d is in die zin dat verwerende partij bij beslissing d.d. 14 augustus 2023 terecht is overgegaan tot terugvordering ten aanzien van verzoeker van de ten onrechte toegekende ondersteuningstoelage en dit voor de periode vanaf 2 februari 2023 tot juni 2023 gezien uit de fluxen bleek dat verzoeker een IVT ontvangt en daarnaast een basisondersteuningsbudget ontvangt van een zorgkas. Verwerende partij voldeed aan de informatieplicht door bij de start van de betaling de voormelde informatiebrief OTO2 d.d. 28 maart 2023 aan verzoeker te bezorgen. Voormelde infobrief somt alle beletselgronden voor het ontvangen van een ondersteuningstoelage volledig op, dus ook het ontvangen van een basisondersteuningsbudget en het ontvangen van een inkomensvervangende ondersteuning/integratietegemoetkoming.

Uit het voormelde verslag van het telefonisch onderhoud d.d. 11 augustus 2023 zoals opgenomen in het dossier van verwerende partij blijkt op geen enkele wijze dat verwerende partij foutieve informatie verstrekt had.

In ondergeschikte orde kan vastgesteld worden dat de terugvorderingsbrief d.d. 14 augustus 2023 onvolledig was in die zin dat weliswaar een correcte schorsingsgrond werd aangegeven voor de terugvordering van de ondersteuningstoelage, nl. het ontvangen van een inkomensvervangende tegemoetkoming, (artikel 8, 14° van het Besluit Ondersteuningstoelage van 2022) maar dat de onmogelijkheid om het recht op een ondersteuningstoelage te openen wanneer men een basisondersteuningsbudget ontvangt niet vermeld werd. De terugvordering blijft daardoor echter niet minder terecht d.w.z. de ondersteuningstoelage had nooit mogen toegekend worden en de ondersteuningstoelage combinatie OT/IVT-IT is niet mogelijk.

De gemachtigde kan voor verzoeker een verzoek indienen bij verwerende partij om af te zien van de terugvordering.

Aldus uitgesproken te Brussel op **15 december 2023**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Ann Himschoot (Infino), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te .....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, §1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens